

TADBIRKORLAR BILAN OCHIQ MULOQOT

Savol-javoblar

SAVOL 1

Mo'g'ulistondan qo'y olib kelish uchun Xalq bankiga hujjatlar topshirganmiz. Biroq ekologik ekspertiza xulosasini olish bilan bog'liq qiyinchiliklar sabab kredit ajratish masalasi hal etilmayapti. Ushbu masalada amaliy yordam so'raymiz.

JAVOB

Xalq banki vakili: Mazkur loyiha Fransiya taraqqiyot agentligining kredit liniyasi hisobidan moliyalashtirilishi ko'zda tutilgan. Kredit liniyasi talablariga muvofiq, ekologik ekspertiza xulosasi olinishi kerak. Buning uchun bankning bosh ofisi orqali tegishli ekologiya organlari bilan bog'lanib, masalani bir hafta ichida hal etish choralari ko'ramiz.

Markaziy bank vakili: Xalq bankining Qoraqalpog'iston Respublikasidagi filiali va bosh ofisi tomonidan loyihaga mas'ul menejer biriktirilsin. Bank vakillari tegishli respublika va hududiy ekologiya organlari bilan bevosita ishlab, tadbirkorga amaliy yordam ko'rsatishi zarur. 15-oktabrga qadar mazkur masalaga aniqlik kiritish va uni hal etish bo'yicha topshiriq berildi. Shuningdek, Markaziy bankning tegishli departamentlari tomonidan ham murojaat nazoratga olinishi belgilandi.

SAVOL 2

Mo'g'ulistondan qo'y olib kelish davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanayotgan yo'nalishlardan biri. Chorva mollarini tashish xarajatlari uchun ham subsidiya ajratilmoqda. Biroq kredit olish jarayonida fermerlardan ayrim hollarda 16–20 tagacha hujjat talab qilinmoqda. Chorvadorning asosiy vazifasi chorva boqish va xo'jaligini rivojlantirish bo'lsa-da, u ko'p vaqtini hujjatlarni tayyorlashga sarflamoqda. Shu sababli chorvachilik loyihalariga alohida menejerlar biriktirish, zarur hujjatlar bo'yicha tushuntirish va namunalar taqdim etish, fermerlarga kredit olish jarayonida amaliy hamrohlik qilish tizimini yo'lga qo'yish taklif etildi. Shuningdek, chorva mollarini xorijdan olib kelishda mavsumiy omil muhimligi, moliyalashtirishdagi kechikishlar sovuq mavsum boshlanishidan oldin importni amalga oshirish imkoniyatiga ta'sir qilishi qayd etildi.

JAVOB

Xalq banki vakili: Xorijiy kredit liniyalari talablaridan kelib chiqib, qo'shimcha hujjatlar so'ralmoqda. Hozirda ushbu talablarni soddalashtirish bo'yicha takliflar tayyorlanayapti. Jumladan, ekologik ekspertiza xulosasini olish ayrim hollarda bir-ikki hafta davom etmoqda. Bunday holatlar boshqa mijozlarda ham uchrayapti. Shu bois xorijiy kredit liniyalari bilan ishlovchi loyiha guruhlar

va tegishli tashkilotlar bilan hamkorlikda hujjatlarni soddalashtirish yuzasidan takliflar ishlab chiqilmoqda.

Markaziy bank vakili: Mazkur fermer xo'jaligi loyihasi misolida chorvachilikni moliyalashtirishdagi tizimli muammolarni o'rganish zarur. Xalq banki tomonidan loyihalarni moliyalashtirish yo'nalishida besh-olti nafar mutaxassisdan iborat ishchi guruh tashkil etilishi, hududlardan kelib tushgan hujjatlar va mavjud muammolar umumlashtirilishi kerak. Shuningdek, chorvachilik loyihalarini moliyalashtirish uchun alohida bank mahsulotini ishlab chiqish taklif etildi.

SAVOL 3

Ekologik ekspertiza xulosasini olish vaqt talab qilayotgan bo'lsa, ushbu hujjat rasmiylashtirilgunga qadar loyihalarni boshqa mavjud mablag'lar hisobidan moliyalashtirish imkoniyatini ham ko'rib chiqish kerak. Shuningdek, xorijiy kredit liniyalari doirasida talab etiladigan hujjatlar sonini qisqartirish muhim. Bu masalada Iqtisodiyot va moliya vazirligi bilan ham ish olib borilmoqda. Hujjatlar sonini imkon qadar ikki baravar kamaytirish taklif etilmoqda. Moliyalashtirish jarayonidagi kechikishlar chorvachilik mahsulotlari, jumladan, go'sht va sut ishlab chiqarishni ko'paytirishga to'sqinlik qilmasligi kerak.

JAVOB

Markaziy bank vakili: Markaziy bank inflyatsiyani jilovlash nuqtayi nazaridan ichki bozorda mahsulotlar taklifini ko'paytirishga qaratilgan tashabbuslarni qo'llab-quvvatlaydi. Shu sababli chorvachilik loyihalarini moliyalashtirishdagi muammolarni tizimli o'rganish, hududlardan kelib tushgan hujjatlarni umumlashtirish va muqobil moliyalashtirish imkoniyatlarini ko'rib chiqish zarur. Chorvachilik uchun alohida kredit mahsulotini ishlab chiqish, ekologik ekspertiza bilan bog'liq tartiblarni soddalashtirish va mavjud to'siqlarni bartaraf etish yuzasidan tegishli tashkilotlar bilan birgalikda takliflar tayyorlanib, hukumatga kiritilishi rejalashtirilgan. Xalq banki vakili mavjud tizimli muammolar bo'yicha takliflarni dushanba kuni taqdim etishini bildirdi.

SAVOL 4

Mo'g'ulistondan 200 bosh qo'y import qilish uchun 25-avgust kuni barcha zarur hujjatlarni Agrobankning tuman filialiga topshirganmiz. Oradan 45 kun o'tgan bo'lsa-da, imtiyozli kredit ajratish masalasi hal etilmagan. Bankka deyarli har kuni murojaat qilyapmiz. Shartnomalarni to'rt-besh marta qayta rasmiylashtirib berdik. 480 million so'mlik kredit uchun 720 million so'mlik garov ta'minotini taqdim etganmiz. Shunga qaramay, garov ta'minoti bo'yicha qo'shimcha hisob-kitoblar talab qilinmoqda. Ushbu hisob-kitoblarni chorva mollari olib kelinganidan keyin amalga oshirish mumkin emasmi? Moliyalashtirish masalasini hal etishda yordam so'raymiz.

JAVOB

Agrobank vakili: Hozirda tegishli mutaxassislar bilan bog'lanib, loyiha hujjatlarini o'rganish va mavjud kamchiliklarni bartaraf etish bo'yicha ish olib boryapmiz.

Markaziy bank vakili: Tadbirkor hujjatlarini 25-avgustda topshirgan. Agar bank murojaatni o'z vaqtida ko'rib chiqqanida, chorva mollari olib kelish jarayoni allaqachon boshlangan yoki

yakunlangan bo'lishi mumkin edi. Moliyalashtirishning cho'zilishi mavsumiy xatarlarni oshiradi. Sovuq mavsum boshlanishi chorva mollarini olib kelish va saqlash bilan bog'liq qo'shimcha qiyinchiliklarga sabab bo'lishi mumkin. Bu holat banklarda murojaatlarni kuzatib borish tizimini takomillashtirish zarurligini ko'rsatmoqda. Bank rahbariyati va mas'ul mutaxassislar kelib tushgan arizalar, ularning ko'rib chiqilish bosqichlari va mavjud to'siqlardan xabardor bo'lishi kerak. Shuningdek, Markaziy bank tomonidan 23-aprel kuni banklarga kredit sug'urtasi masalasida xat yuborilgani eslatildi. Muloqotda kredit bilan bog'liq sug'urta xarajatlarini bankning o'z hisobidan amalga oshirish masalasi qayd etildi. Shu munosabat bilan Agrobankka tadbirkor tomonidan hujjatlar talabga muvofiq taqdim etilgan bo'lsa, kreditning sug'urta ta'minotini bank hisobidan amalga oshirish va moliyalashtirish masalasini eng kechi dushanba kuniga qadar yakunlash topshirildi. Bunda chorva mollarini xorijdan tashish jarayonidagi xatarlarni sug'urtalash kredit sug'urtasidan alohida masala ekani ta'kidlandi. Agrobank boshqaruvi raisi o'rinbosariga mazkur murojaatni shaxsan nazoratga olish, tadbirkor bilan bevosita aloqani ta'minlash va bajarilgan ishlar haqida Markaziy bankka axborot taqdim etish vazifasi yuklatildi. Tadbirkor mas'ul bank rahbari bilan bog'lanishi uchun uning telefon raqamini muloqot chatida taqdim etish ham so'raldi.

SAVOL 5

Fermer xo'jaligimiz baliqchilik bilan shug'ullanadi. Hozirda 100 ming dona baliq boqish uchun zarur yer maydonlarini tayyorlab qo'yganmiz. Shuningdek, Mo'g'ulistondan 300 bosh qo'y olib kelib, chorvachilik faoliyatini ham rivojlantirish niyatidamiz. Biroq ilgari Ipoteka-bankdan olingan kredit bo'yicha qarzdorlik sabab korxonamiz salbiy ro'yxatga tushgan. Kreditning asosiy qismini o'z mablag'larimiz hisobidan qaytardik. Hozirda 45 million so'm qarzdorlik qolgan. Uni to'liq qoplaganimizdan keyin korxonamizni mazkur ro'yxatdan chiqarishda yordam so'raymiz.

JAVOB

Markaziy bank vakilining savoli: Qolgan 45 million so'mlik qarzdorlikni qachon to'liq qoplashni rejalashtirgansiz?

Tadbirkor: Ertaga to'liq yopamiz.

Markaziy bank vakili: Qarzdorlik to'liq qoplanganidan so'ng tegishli ma'lumotlarning tizimda aks etishi uchun texnik muddat talab etilishi mumkin. Shuni inobatga olib, qarzdorlik yopilganidan keyin ikki-uch kun ichida korxonani moliyaviy sog'lomlashtirish va sog'lom korxonalar ro'yxatiga kiritish bo'yicha tegishli ishlarni amalga oshirish vazifasi qo'yildi. Mazkur murojaat Markaziy bankning mas'ul xodimi tomonidan qayd etildi. Ipoteka-bankning tegishli rahbariyatiga masalani yetkazish va ijrosini nazorat qilish belgilandi.

SAVOL 6

Chorvachilik loyihamiz bo'yicha Agrobankka murojaat qilganmiz. Bank vakillari yaylov hududiga chiqib, loyihani joyida o'rganishini aytgan. Biroq bir oydan buyon hech kim kelib, xo'jalik faoliyatimizni o'rganmadi. Har safar joyiga chiqib ko'rishlarini aytishadi, ammo amaliy natija yo'q. Ushbu masalada yordam berishingizni so'raymiz.

JAVOB

Agrobank vakili: Mijozdan garov ta'minotini taqdim etish talab qilingan. Hozircha tegishli garov hujjatlari bankka topshirilmagan.

Markaziy bank vakili: Banklarning vazifasi tadbirkordan faqat hujjat va garov talab qilish bilan cheklanmasligi kerak. Ayniqsa, chorvachilik bilan shug'ullanayotgan fermer asosiy vaqtini xo'jalik faoliyatiga sarflashi lozim. Shu sababli banklar loyihalarni moliyalashtirish jarayonida tadbirkorlarga amaliy hamrohlik qilish tizimini yo'lga qo'yishi zarur. Buning uchun Agrobankning loyihalarni moliyalashtirish yo'nalishidagi malakali mutaxassislarini hududlarga biriktirish taklif etildi. Xususan, har bir hududga ikki nafardan, loyihaning moliyaviy ko'rsatkichlari, garov ta'minoti, likvidligi va pul oqimlarini baholay oladigan mutaxassislarni jalb qilish masalasi ko'tarildi. Chorvachilik loyihalari ko'p jihatdan o'xshash xususiyatlarga ega. Shu bois qo'y, qoramol, buzoq va boshqa chorva mollarini boqish hamda import qilish loyihalarini moliyalashtirish uchun alohida bank mahsulotini ishlab chiqish taklif etildi. Bunda paxta va g'allachilikni moliyalashtirishda shakllangan tartiblar misol qilib keltirildi. Chorvachilik yo'nalishida ham tadbirkorlar uchun moliyalashtirish shartlari, zarur hujjatlar va murojaat qilish tartibi oldindan tushunarli bo'lishi kerakligi qayd etildi.

Agrobankning Qoraqalpog'iston Respublikasidagi mas'ul xodimlariga tadbirkor bilan birgalikda xo'jalik joylashgan hududga chiqish, yaylov maydonini ko'zdan kechirish, garov ta'minoti va loyihaning boshqa jihatlarini o'rganish topshirildi. Shuningdek, Qoraqalpog'iston Respublikasi uchun belgilangan alohida qo'llab-quvvatlash mexanizmlaridan foydalanish imkoniyatlarini ko'rib chiqish zarurligi bildirildi. O'rganish natijalari Agrobank boshqaruvi raisi o'rinbosariga taqdim etilishi va tegishli mas'ullar bilan birgalikda ko'rib chiqilishi belgilandi. Dushanba kuni taqdim etiladigan umumiy axborotga tadbirkorning murojaati ham kiritilishi hamda chorvachilik loyihalarini moliyalashtirish uchun alohida bank mahsulotini ishlab chiqish bo'yicha tizimli takliflar tayyorlanishi topshirildi.

SAVOL 7

Oltinsoy tumanida auksion orqali sotib olgan yer maydonimiz bor. Yer uchun taxminan 1 milliard 200 million so'm to'laganmiz. Yer uchastkasiga bo'lgan huquq rasmiylashtirilgan. 2021-yil 30-sentabrdagi hukumat yig'ilishi va tegishli qaror bilan bog'liq loyiha yuzasidan bankka murojaat qilganmiz. Hujjatlarimizni ko'rib chiqishda yordam so'raymiz.

JAVOB

Markaziy bank vakili: Yer auksion orqali olingani, unga bo'lgan huquq va tegishli hukumat hujjatlari mavjudligi aytilmoqda. Biroq yakuniy xulosa chiqarish uchun hujjatlarni huquqiy jihatdan o'rganish zarur. Boshqa tadbirkorning chorvachilik loyihasini joyida ko'rish uchun

yuborilgan bank mutaxassislari shundan so'ng ushbu tadbirkorning ham hujjatlarini va loyiha joyini shu kunning o'zida ko'rib chiqishi topshirildi.

SAVOL 8

Quyunchilik klasterimiz davlat rahbarining tashabbusi va tegishli topshiriqlar asosida, Mikrocreditbank ishtirokida tashkil etilgan. Loyiha 11 gektar maydonda joylashgan. Italiyadan quyunchilik uskunolari va go'sht yo'nalishidagi naslli quyonlar, jumladan, genetik markaz uchun jihozlar olib kelingan. Mahsulotlarimiz ichki bozorda sotilmoqda, shuningdek, Rossiya va Belarusga eksport qilinmoqda. Birlashgan Arab Amirliklari va Malayziya bozorlariga chiqish uchun ruxsatlar olingan, Yevropa Ittifoqi bozoriga kirish ustida ham ish olib borilmoqda.

Loyihaga o'z mablag'larimiz hisobidan 19,5 million AQSH dollari miqdorida investitsiya kiritganmiz. Kreditlar asosan qafaslar, quyonlar va texnika uchun olingan. Yiliga 80 ming tonna yem ishlab chiqarishga mo'ljallangan, Italiya uskunolari bilan jihozlangan zavodimizning qurilishi 95 foizga yetgan. Ukrainadagi urush sabab logistika yo'nalishlari o'zgargan, uskunalarni Boltiqbo'yi orqali olib kelish xarajatlari sezilarli oshgan.

Hozir asosiy muammo yem ta'minoti va uning yuqori narxi. Shu sababli quyonlar sonini vaqtincha kamaytirishga majbur bo'lganmiz. Yangi investorlar topilgan, ular yem zavodini yakunlash va ishlab chiqarishni kengaytirishga mablag' kiritishga tayyor.

Keyingi bosqichda quyon go'ngidan o'g'it ishlab chiqarish ham rejalashtirilgan. Bankdan yangi kredit so'ramayapmiz. Mavjud kreditlar bo'yicha to'lov muddatlarini ikki yilga kechiktirish imkoniyatini ko'rib chiqishni so'raymiz.

JAVOB

Mikrocreditbank vakili: Bank mazkur yirik mijozning faoliyatidan xabardor. Bank ma'lumotiga ko'ra, loyiha bilan bog'liq 15 ta yuridik shaxsning kreditlari mavjud. Har bir kredit bo'yicha muddatlar to'rt martagacha uzaytirilgan. Hozirda muddati o'tgan qarzdorlik 58 milliard so'mni tashkil etmoqda. Shuningdek, 173 milliard so'mlik ta'minot yetishmovchiligi mavjudligi, ayrim sug'urta polislarining amal qilish muddati tugagani, texnik pasport va kadastr hujjatlari bilan bog'liq masalalar borligi bildirildi.

Tadbirkorning qo'shimcha izohi: Bank tilga olgan ayrim texnik pasport va kadastr hujjatlari bizning korxonamizga tegishli emas. Bundan tashqari, 250 gektar yer maydoni bo'yicha kadastr hujjatlarini olganmiz; undan garov sifatida foydalanish imkoniyatini ham ko'rib chiqishni so'raymiz.

Markaziy bank vakili va topshirig'i: Kredit qarzdorligi va ta'minot bilan bog'liq bank ma'lumotlari, shuningdek, tadbirkorning e'tirozlari hujjatlar asosida solishtirilishi zarur. Loyihaning istiqboli, investorlar kiritadigan mablag', yem zavodini ishga tushirish va keyingi ishlab chiqarish bosqichlari moliyaviy hisob-kitoblar bilan baholanishi kerak. Hujjatlarni ko'rmasdan kredit muddatini uzaytirish yoki yangi garovni qabul qilish haqida yakuniy qaror bildirish mumkin emas.

Markaziy bank vakili va topshirig'i: Mikrocreditbank va tadbirkorga mas'ul rahbar qaytguniga qadar kredit shartnomalari, garov, kadastr va boshqa hujjatlar bo'yicha ma'lumotlarni o'zaro solishtirib, yagona holatga keltirish topshirildi. Shundan so'ng Markaziy bankda tadbirkor,

Mikrokreditbank vakillari, mas'ul rahbar va zarur hollarda investorlar ishtirokida alohida uchrashuv o'tkazish kelishildi. Investorlar masofadan turib ham qatnashishi mumkin. Ikki yillik kechiktirish haqidagi so'rov ochiq qoldirildi; qaror qo'shimcha o'rganishdan keyin ko'rib chiqiladi.

SAVOL 9

Hisobvarag'imiz ilgari Milliybankda edi, hozir Xalq bankiga o'tyapmiz. Mo'g'ulistondan 200 bosh qo'y va Rossiyadan 60 bosh qoramol olib kelmoqchimiz. Faoliyatimiz go'sht yetishtirishga ixtisoslashgan bo'rdoqichilik yo'nalishida. Biroq Xalq banki 179-sonli qaror doirasida 10 yil muddatga kredit ajrata olmasligini, faqat to'rt yilga, bir yillik imtiyozli davr bilan ajratishini aytmoqda. Kredit muddatini qayta ko'rib chiqish mumkinmi?

JAVOB

Xalq banki vakili: Chorvachilik loyihalari bo'yicha ilgari uch, besh va o'n yil muddatga ajratilgan kreditlar orasida muvaffaqiyatli qaytarilganlari ham, turli sabablar tufayli muammoga uchraganlari ham bor. Kredit muddatini belgilashda loyiha xususiyatlari, chorva mollarini boqish davri, mahsulotni sotish va mablag'larning qaytish muddatini inobatga olish zarur.

Markaziy bank vakili: Kredit muddati tadbirkor so'ragan o'n yil yoki bank taklif etgan to'rt yil bilan avtomatik belgilanmasligi kerak. Xalq bankining Qoraqalpog'iston Respublikasidagi mas'ul mutaxassislari tadbirkorning barcha hujjatlarini olib, 200 bosh qo'y va 60 bosh qoramolni import qilish, boqish, go'shtini sotish hamda xarajatlarni qoplash muddatlarini hisoblab chiqishi zarur. Hisob-kitob natijasiga qarab, masalan, yetti yil kabi boshqa iqtisodiy asoslangan muddat ham yuzaga kelishi mumkin.

Markaziy bank vakili: Loyiha bir hafta ichida o'rganilib, xulosa Xalq bankining mas'ul rahbariga yetkazilishi, shundan so'ng tadbirkorga javob berilishi belgilandi.

SAVOL 10

Chorvachilik kreditlarida hujjatlarni qayta-qayta rasmiylashtirmaslik va dastlabki arizalarni onlayn qabul qilish tizimi yo'lga qo'yiladimi?

JAVOB

Markaziy bank vakili: Chorvachilikni moliyalashtirishdagi muammolar tizimli tus olgani qayd etildi. Paxta va g'allachilikda mavjud aniq tartiblarga o'xshash tarzda chorvachilik uchun ham standart bank mahsulotlari va yagona murojaat shaklini ishlab chiqish zarurligi bildirildi. Bu masalada Markaziy bank, banklar va tegishli agentlik birgalikda ishlashi kelishildi.

Markaziy bank vakili: Chorvachilik kreditlari bo'yicha umumiy tartiblarni tushuntiruvchi qo'shma hujjat tayyorlash taklifi qo'llab-quvvatlandi. Mazkur mexanizmlar hali joriy etilgan tartib sifatida emas, ishlab chiqilishi ko'zda tutilgan takliflar sifatida ko'rilmogda.

SAVOL 11

Nukus tumanida Turonbank kreditiga taqdim etilgan garov qanday baholanadi?

JAVOB

Markaziy bank vakili: Garovni baholashda xarajat, daromad va taqqoslash yondashuvlari mavjud. Bank mutaxassislari mijozga, xususan, taqqoslash usulida qaysi o'xshash obyektlar narxi asos qilib olinganini tushunarli ko'rsatib berishi kerak. Bunda mijozning o'ziga borib, hujjat va baholash natijalarini birgalikda ko'rib chiqish muhim.

Markaziy bank vakili: Turonbankning hududiy vakiliga tadbirkor bilan birgalikda garov joylashgan manzilga chiqish, baholash hujjatlarini, jumladan, taqqoslama ma'lumotlarni tekshirish va masalaga aniqlik kiritish topshirildi. Bank vakili ertagacha joyiga chiqishini bildirib, natija yuzasidan Turonbank boshqaruvi raisining birinchi o'rinbosariga axborot berishi belgilandi.

SAVOL 12

Chorvachilik, parrandachilik, quyonchilik va baliqchilikda mavsumiy tushum tufayli yuzaga kelgan vaqtinchalik qarzdorlikka qanday yondashiladi?

JAVOB

Markaziy bank vakili: Taklif qo'llab-quvvatlandi. Faqat Qoraqalpog'iston emas, boshqa hududlardagi shunga o'xshash holatlar bo'yicha ham ro'yxat shakllantirish, tegishli mas'ullar ishtirokida yechimlarni ko'rib chiqish vazifasi qo'yildi. Mavsumiy yoki boshqa obyektiv omillar tufayli yuzaga kelib, keyinchalik bartaraf etilgan kechikishlar bo'yicha yondashuvni qayta ko'rib chiqish imkoniyati o'rganiladi.

SAVOL 13

Korxonamiz zamonaviy avtomatlashtirilgan so'yish majmuasi, chorva, teri va jun bilan bog'liq faoliyat, shuningdek, chorva importi va aholiga yetkazib berish bilan shug'ullanadi. Oilaviy tadbirkorlik dasturi doirasida fuqarolarga chorva yetkazib berishni kengaytirmoqchimiz. Biroq ayrim mahallalarda hokim yordamchilari "resurs yo'q", "limit yo'q" kabi vajlar bilan fuqarolarning onlayn arizalarini qabul qilmayotgani yoki tavsiya bermayotgani aytilmoqda. Bizda chorva mavjud, yana 1500 bosh bo'yicha shartnomalarimiz bor. 65 bosh chorva bo'yicha ish faqat bitta mahallada siljigan. Muammo mahsulot yetkazib berilganidan keyin haq olinmaganida emas, balki ariza va tavsiya berishning dastlabki bosqichida yuzaga kelmoqda. Tadbirkor ilgari PQ-4998 doirasida chorva yetkazib berganida ayrim to'lovlar besh-o'n kun kechikkani va shu sabab faoliyatni davom ettirishga ishtiyoqi pasayganini ham bildirdi.

JAVOB

Markaziy bank vakili: Murojaatda ko'rsatilgan asosiy masala arizalarni qabul qilish va hokim yordamchisining tavsiyasini rasmiylashtirish ekani aniqlashtirildi. Mahalla yettiligi tomonidan tegishli ehtiyoj tasdiqlangach, bank tomonidan moliyalashtirish jarayoni ko'rib chiqiladi. Yig'ilishda dastur bo'yicha resurslar mavjudligi, tasdiqlangan yetkazib berish uchun to'lovlarni belgilangan muddatda amalga oshirish zarurligi ta'kidlandi. Xususan, yetkazib berilgan mahsulot uchun uch kun ichida to'lov qilish tartibi mavjudligi qayd etildi.

Markaziy bank vakili: Tadbirkordan arizasi qabul qilinmagan aniq mahallalarni ko'rsatish so'raldi. U Elabod va Qo'ng'iro't mahallalarini tilga oldi. Mas'ullarga hokim yordamchilari, mahalla bankirlari va tegishli bank vakillari bilan birgalikda mazkur holatlarni o'rganish vazifasi qo'yildi.

Markaziy bank vakili: Bulung'ur tumani bo'yicha Turonbank vakillaridan resursga cheklov bor-yo'qligi so'raldi. Turonbank boshqaruvi raisining birinchi o'rinbosari resurs bo'yicha cheklov yo'qligini bildirdi. Hududiy bank vakili ham yuzaga keladigan masalalarni hal etishga tayyorligini ma'lum qildi.

Markaziy bank vakili: Markaziy bank vakili ariza va tavsiyaning dastlabki bosqichi bank tomonidan emas, hokim yordamchisi orqali rasmiylashtirilishini tushuntirdi. Shuningdek, tadbirkor sifatli chorva yetkazib berishi, mas'ullar esa fuqarolarning murojaatlari va to'lov jarayoniga amaliy ko'maklashishi zarurligi qayd etildi.

SAVOL 14

Xorijdan chorva olib kelish bilan bog'liq talablar murakkablashgan. Rossiyada karantin maydonchamiz va hamkorlik qilish imkoniyati mavjud. Xaridor istagiga qarab shartnomani O'zbekistondagi korxonamiz yoki Rossiyadagi firmamiz bilan tuzishimiz mumkin. Biroq ayrim hollarda mijoz O'zbekistondagi firma bilan shartnoma tuzishni xohlasa, bank e'tiroz bildirmoqda. Shu masalaga aniqlik kiritishni so'raymiz.

JAVOB

Markaziy bank vakili: Yig'ilishda 179-sonli va boshqa tegishli hujjatlarda xorijdan keltirilgan yirik va mayda shoxli chorva mollari bojxona rasmiylashtiruvidan o'tgan bo'lishi hamda tegishli identifikatsiya belgisi — quloq sirg'asi bilan belgilanishi zarurligi qayd etildi. Banklar amaldagi hujjatlar talab qilgan tasdiqlovchi ma'lumotlarni so'rashga majbur.

Markaziy bank vakili: Shartnoma O'zbekistondagi yoki Rossiyadagi firma bilan tuzilishidan qat'i nazar, bank uchun asosiy masala operatsiyaning qonuniyligi va talab etiladigan hujjatlarning mavjudligidir, degan tushuntirish berildi. Bunda chorva importi, bojxona rasmiylashtiruvi va identifikatsiya talablariga rioya qilinishi lozimligi ta'kidlandi.

SAVOL 15

Rossiyadan chorva olib kelishda O'zbekistondagi korxonamiz bilan shartnoma tuzishni istagan xaridorlar bor. Rossiyadagi ayrim banklarga nisbatan sanksiyalar mavjudligi sabab to'lov va shartnomalarni rasmiylashtirishda qiyinchiliklar yuzaga kelishi mumkin. Chorva importi uchun O'zbekistondagi kompaniyamiz bilan shartnoma tuzishga banklar e'tiroz bildirmaydimi?

JAVOB

Markaziy bank vakili: Xorijdan chorva olib kirishda asosiy talablar — importning qonuniy rasmiylashtirilishi va tasdiqlovchi hujjatlarning mavjudligidir. Rossiyadagi barcha banklar sanksiya ostida emasligi qayd etildi. Shu bois sanksiyalar masalasi shartnomani mahalliy korxona orqali tuzishga avtomatik asos bo'la olmaydi. Sohaga mas'ul vakilning tushuntirishicha, olib kirilgan chorva mollari identifikatsiya qilinishi (chip yoki tegishli belgi bilan), bojxona rasmiylashtiruvidan va veterinariya nazoratidan o'tishi, zarur hujjatlar bilan tasdiqlanishi lozim. Mazkur talablar

bajarilgan taqdirda, O'zbekistonda import qilingan chorvani mahalliy rezidentlarga sotish yuzasidan alohida muammo bo'lmasiligi bildirildi. Mahalliy korxona bilan shartnoma tuzishning barcha holatlariga nisbatan umumiy ruxsat berilgani aytilmadi; aniq operatsiya tegishli hujjatlar asosida baholanadi.

SAVOL 16

Denov tumanidagi chorvachilik va bo'rdoqichilik korxonasi sifatida bir nechta taklifimiz bor. Go'sht va sut uchun subsidiya olishda alohida ariza va ortiqcha vaqt talab qilinmoqda. Mahsulot sotilganini hisobvaraq-faktura va bank hisobvarag'iga tushgan tushumdan aniqlab, subsidiyani avtomatik ajratish mumkinmi? Paxta-g'allachilikdagi elektr energiyasi va sug'orish imtiyozlarini chorva uchun beda, makkajo'xori yetishtiradigan xo'jaliklarga ham qo'llash, chorvadorlarga bir yillik imtiyozli kredit ajratish, shuningdek, beda, arpa va makkajo'xori urug'larini mahalliy yetishtirish, sertifikatlangan urug' va agronomik maslahat tizimini rivojlantirish mumkinmi?

JAVOB

Markaziy bank vakili: Go'sht va sut mahsulotlari taklifini oshirish narxlar barqarorligi uchun muhimligi ta'kidlandi. Subsidiya ajratishni soddalashtirish, yem-xashak yetishtirishga oid imtiyozlar, bir yillik kredit va urug'chilikni rivojlantirish takliflari tegishli vazirliklar va tashkilotlar bilan birgalikda ko'rib chiqiladigan qaror loyihalari uchun qayd etildi. Sohaga mas'ul vakilning izohiga ko'ra, nasoslarning elektr energiyasi xarajatlari bo'yicha 206-sonli qaror doirasida imtiyoz mexanizmi mavjudligi aytiladi. Uni olish tartibini mutaxassislar tadbirkorga alohida tushuntiradi; mablag'lar Qishloq xo'jaligi vazirligi huzuridagi To'lovlar agentligi orqali ajratilishi bildirildi. Go'sht va sut subsidiyasini tushum asosida avtomatik to'lash hamda paxta-g'allachilikdagi barcha imtiyozlarni chorvachilikka tatbiq etish hozircha taklif bo'lib, joriy etilgani haqida qaror e'lon qilinmadi.

SAVOL 17

O'tgan yili Estoniyadan ikki fermer xo'jaligi nomiga olib kelingan jami 96 bosh chorva moli uchun subsidiyani ololmadik. Bu masalada amaliy yordam beriladimi? Xalq banki orqali avval ham bir necha marta chorva import qilganmiz.

JAVOB

Sohaga mas'ul vakil: Murojaatdagi 96 bosh chorva bo'yicha subsidiya nega ajratilmagani mutaxassislar tomonidan To'lovlar agentligi bilan birgalikda o'rganiladi. Tadbirkor bilan bevosita bog'lanib, hujjatlar va to'lov holatiga aniqlik kiritish, masalani tegishli tartibda ko'rib chiqish bildirildi. Yig'ilishda subsidiya darhol ajratilishi yoki muayyan muddatda to'lanishi kafolatlanmadi.

SAVOL 18

Men Xalq bankidan uch marta kredit olib, majburiyatlarimni bajarganman. Chorvachilik faoliyatimni kengaytirish uchun endi 165 bosh qoramolni bir samolyotda olib kelmoqchiman. Garovga qo'yishim mumkin bo'lgan mol-mulkim 8 milliard so'mga baholangan, biroq talab etiladigan ta'minot uchun yetmayapti. Kredit olishda kafillik yoki boshqa qo'llab-quvvatlash mexanizmidan foydalanish imkoniyati bormi?

JAVOB

Markaziy bank vakili tadbirkorning avvalgi kredit tajribasi va chorvachilikdagi faoliyatini inobatga olib, unga mos bank mahsulotini ishlab chiqish zarurligini ta'kidladi. Surxondaryo viloyati Chorvachilik va yaylov xo'jaligini rivojlantirish agentligi hududiy boshqarmasi rahbariga Tadbirkorlikni rivojlantirish kompaniyasi vakili bilan kafillik imkoniyatlarini muhokama qilish, shuningdek, 165 bosh chorvani olib kelish loyihasi bo'yicha Xalq banki bilan birgalikda hujjatlarni rasmiylashtirishda tadbirkorga amaliy yordam ko'rsatish topshirildi. Kafillik ajratilishi yoki kredit tasdiqlangani haqida yakuniy qaror bildirilmagan.

SAVOL 19

Men Farg'ona viloyati Buvayda tumanidagi chorvachilik bilan shug'ullanuvchi fermer xo'jaligi rahbariman. Faoliyatni kengaytirish uchun 5-6 milliard so'm kredit olmoqchiman. Chorva boqish inshootlarining kadastr hujjatlarini rasmiylashtirish zarurati bor. Xalq banki bilan dastlabki suhbat o'tkazilgan. Kredit ta'minoti uchun taxminan 24 milliard so'mlik mulkimni taklif qila olaman. Hujjatlarni tayyorlashda qanday yordam beriladi?

JAVOB

Markaziy bank vakili Xalq bankining mas'ul xodimiga ushbu fermer xo'jaligiga alohida loyiha menejerini biriktirishni topshirdi. Menejer kadastr va boshqa zarur hujjatlarni rasmiylashtirish jarayonida tadbirkorga hamrohlik qiladi, kredit arizasini tayyorlash hamda garov ta'minotini baholash bo'yicha tushuntirish beradi. Shuningdek, tijorat banklariga garov bahosining, ayniqsa, taqqoslash usuli asosida shakllangan qismini mijozlarga ochiq tushuntirish va baholovchini tanlash masalasini mijoz bilan kelishib hal etish bo'yicha ko'rsatmalar tayyorlash vazifasi qo'yildi. Kredit ajratish yakuniy hujjatlar va bank baholashiga bog'liq.

SAVOL 20

Farg'ona viloyati Qo'shtepa tumanidagi kompaniya nomidan murojaat qilmoqdaman. 25-avgust kuni kredit olish uchun ariza berilgan, zarur bank hujjatlari tayyorlangan. Biroq chorvachilik xo'jaligini shakllantirish va yem-xashak uchun yer masalasini hal etish qiyin kechmoqda. Shu sababli loyiha platformaga kiritilmayapti. Rossiyadan chorva olib kelish bo'yicha 225 ming dollarlik shartnomamiz ham bor. Loyihani amaliy bosqichga o'tkazishda yordam beriladimi?

JAVOB

Markaziy bank vakili mazkur loyiha Mikrocreditbank mijosi ekanini aniqlashtirib, bankning Farg'ona viloyatidagi mas'ullariga Qo'shtepa tumani hokimligi bilan birgalikda ishlash, tegishli fermer xo'jaligi bilan yer bo'yicha kelishuv imkoniyatini ko'rib chiqish va loyihani platformaga

kiritishda tadbirkorga amaliy yordam ko'rsatishni topshirdi. Bank vakili masalaga xodim biriktirib shug'ullanishini bildirdi. Viloyatdagi mas'ullar jarayonni tezlashtirish va natijasi yuzasidan hisobot berish vazifasini oldi. Sug'urta xarajatlari bo'yicha alohida imtiyoz tasdiqlangani bildirilmagan.

SAVOL 21

Farg'ona tumanidagi korxonamiz chorva va yem-xashak mahsulotlari importi bilan shug'ullanadi. Xitoydagi hamkorlar bilan 44,5 million dollarlik shartnoma tuzganmiz, Qirg'iziston orqali 6 ming bosh qoramol tranziti uchun ruxsat olganmiz. Xitoydan yetkazib berish hujjatlarini 20-oktabrgacha rasmiylashtirish muhim. Xaridorlar bilan shartnomalar bo'yicha bank to'lovlarini tezlashtirish va moliyalashtiruvchi banklar bilan ishlashda qanday yordam olishimiz mumkin?

JAVOB

Markaziy bank vakili importchi korxona bilan chorva sotib olmoqchi bo'lgan tadbirkorlar o'rtasidagi shartnomalar asosida ishlash mumkinligini tushuntirdi. Xaridor aniq bo'lib, uning xizmat ko'rsatuvchi banki ma'lum qilinganda, tegishli bank bilan bog'lanib, shartnoma doirasidagi to'lovni tashkil etish masalasida amaliy ko'mak ko'rsatilishi bildirildi. Xaridorlarni majburiy tartibda bir yetkazib beruvchiga yo'naltirish yoki banklarga oldindan xaridorlar ro'yxatini shakllantirish topshirig'i berilmagan.

SAVOL 22

2021-yilda Xalq bankining To'raqo'rg'ondagi filiali orqali parrandachilik uchun 19 foizli kredit olganman. Kredit foizining 5 foiz punktini Tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash jamg'armasi qoplab kelgan, biroq reyestrda kiritish bilan bog'liq masala sabab to'lov davom etmayapti. Bundan tashqari, ozuqa yetishtirishda quyosh panellaridan foydalanaman. Elektr energiyasi xarajatining 50 foizini qoplash bo'yicha imtiyozdan qanday foydalanish mumkin?

JAVOB

Xalq bankining hududiy mas'ullariga 2021-yildagi kredit va foiz kompensatsiyasi bo'yicha ma'lumotlarni aniqlashtirish, Tadbirkorlikni rivojlantirish kompaniyasi vakillari bilan bog'lanib, kompensatsiya qaysi davrdan va qanday miqdorda qoplanishi mumkinligini tadbirkorga tushuntirish topshirildi. Elektr energiyasi bo'yicha esa Chorvachilik va yaylov xo'jaligini rivojlantirish agentligi mutaxassislari tadbirkor bilan bog'lanib, Qishloq xo'jaligi vazirligi huzuridagi To'lovlar agentligi orqali murojaat qilish tartibi yuzasidan amaliy maslahat berishi bildirildi.

SAVOL 23

Farg'ona viloyati Oltiariq tumanidagi fermer xo'jaligimiz chorvachilik bilan shug'ullanadi. Nasldor qoramol olib kelish va yem tayyorlashda foydalaniladigan ko'chma tegirmon faoliyatini kengaytirish uchun qanday moliyalashtirish yoki kafillik imkoniyatlari mavjud? Agrobank bilan dastlabki muzokaralar o'tkazilgan.

JAVOB

Agrobankning mas'ul vakiliga fermer xo'jaligi loyihasini hududiy bank bilan birgalikda o'rganish va tadbirkor bilan bevosita bog'lanish vazifasi yuklatildi. Zarur hollarda masala bankning respublika darajasidagi mas'ullari ishtirokida ham ko'rib chiqilishi bildirildi. Moliyalashtirish va kafillik shartlari loyiha hujjatlari asosida aniqlashtiriladi.

SAVOL 24

Men Oltiariq tumanidagi fermer xo'jaligi rahbariman. 2020-yilda Germaniyadan 35 bosh simmental zotli qoramol olib kelganman. Endi yana 55 bosh nasldor qoramol import qilish uchun Xalq bankiga hujjatlar tayyorlayapmiz. Kreditni rasmiylashtirish hamda yem-xashak bazasi uchun yer bilan bog'liq masalalarda yordam bera olasizmi?

JAVOB

Xalq bankining hududiy mas'ullariga fermer xo'jaligi bilan bevosita ishlash, hujjatlarni tayyorlashda loyiha menejeri orqali hamrohlik qilish va arizani qonunchilik doirasida ko'rib chiqish jarayonini tezlashtirish topshirildi. Tadbirkor bilan alohida bog'lanib, loyiha bo'yicha zarur choralarni ko'rish bildirildi.

SAVOL 25

Men Quva tumanidagi fermer xo'jaligi rahbariman. 179-sonli qaror doirasida nasldor qoramol olib kelish uchun Xalq bankiga ariza topshirganmiz. Ekologik xulosa bilan bog'liq jarayonni ham inobatga olib, loyihani moliyalashtirishni tezlashtirishda yordam bera olasizmi?

JAVOB

Xalq banki vakillari loyiha bo'yicha tegishli kredit liniyasi va ekologik xulosa masalalarini mas'ul tashkilotlar bilan birgalikda o'rganish, hujjatlar jarayonini tezlashtirish hamda tadbirkor bilan alohida ishlashini bildirdi. Kredit ajratish masalasi hujjatlar belgilangan talablarga muvofiqligi asosida ko'rib chiqiladi.

SAVOL 26

Men Qashqadaryo viloyati Dehqonobod tumanidagi qishloq xo'jaligi korxonasi vakiliman. 2025-yilda Rossiyadan 3 000 bosh qoramol olib kelganmiz. Chorva importida ST-1 kelib chiqish sertifikatini va nasldorlik hujjatlarini rasmiylashtirish qo'shimcha xarajat tug'dirmoqda. ST-1 bo'lmaganda xarajatlari, mening hisobimga ko'ra, 50 million so'mdan 75 million so'mgacha oshadi. Nasldorlik hujjati uchun esa har boshga 500 AQSh dollarigacha xarajat talab qilinayotganini aytmochiman. Ushbu talablarni qayta ko'rib chiqish mumkinmi?

JAVOB

ST-1 sertifikatini va nasldorlikni tasdiqlash bilan bog'liq takliflar tegishli mutaxassislar tomonidan yozma shaklda umumlashtirilib, hukumat darajasida ko'rib chiqiladigan masalalar qatoriga kiritiladi. Bu bo'xona va boshqa vakolatli idoralar ishtirokini talab etadigan masala bo'lgani uchun yig'ilishning o'zida tartibni o'zgartirish bo'yicha qaror qabul qilinmadi.

SAVOL 27

Qashqadaryo viloyati Kitob tumanidagi fermer xo'jaligida 450 gektar yaylov mavjud, oyiga qariyb 150 million so'mlik sut mahsuloti topshiriladi. Fermer xo'jaligi iyun oyidan buyon kredit masalasini hal qilishga urinmoqda. Molxona va boshqa mulklar garov sifatida turlicha baholangan, ariza esa Agrobank tomonidan qaytarilgan. Mazkur loyihani joyiga chiqib qayta o'rganish mumkinmi?

JAVOB

Agrobankning Qashqadaryo viloyatidagi vakillariga fermer xo'jaligi bilan bevosita bog'lanib, Kitob tumaniga borish, ariza qaytarilishining sabablarini, garov bahosi va hujjatlarni batafsil o'rganish vazifasi berildi. Kreditni ko'rib chiqish uchun qanday talablarni bajarish zarurligi tadbirkorga tushuntiriladi va murojaat yakuniga yetkazilishi nazorat qilinadi.

SAVOL 28

Men Sirdaryo viloyati Sayxunobod tumanidagi qishloq xo'jaligi agrofirma boshqaruvchisiman. Chorva va texnika xaridi uchun Mikrocreditbankning Guliston shahridagi bo'linmasiga murojaat qilganmiz. Garov mulki ikki baholovchi tomonidan tegishli 2,5 milliard va 2,6 milliard so'mga baholangan bo'lsa-da, korxona likvid emasligi sabab qilib ko'rsatilgan. Ilgari olingan kreditlarni qaytarganmiz. Loyihani qayta ko'rib chiqish va talablarni aniq tushuntirish mumkinmi?

JAVOB

Mikrocreditbankning mas'ul vakili murojaatni shaxsan nazoratga olib, Guliston shahridagi bank bo'linmasi va mutaxassislar bilan birga hujjatlarni o'rganishini bildirdi. Shuningdek, chorvachilik yo'nalishidagi muvaffaqiyatli kreditlash tajribasi asosida garov, shartnoma, avans, sug'urta va boshqa hujjatlar bo'yicha tushunarli talablar ishlab chiqish, loyiha menejerini tadbirkorga biriktirish zarurligi ta'kidlandi.

SAVOL 29

Men Toshkent viloyati Yuqori Chirchiq tumanida chorvachilik bilan shug'ullanaman. Ilgari Xalq bankidan olgan kreditlarimni o'z vaqtida qaytarganman. Germaniyadan 30–50 bosh sog'in sigir olib kelish loyihasi uchun mart oyidan beri murojaat qilib, garov va kadastr hujjatlarini taqdim etganman. Arizamning ko'rib chiqilishi cho'zilmoqda. Bu jarayonni kim nazorat qiladi?

JAVOB

Toshkent viloyati Markaziy bankining mas'ul xodimi tadbirkor bilan bog'lanib, ertasi kuni joyiga chiqishi hamda Yuqori Chirchiq tumanidagi va viloyatdagi Xalq banki vakillari bilan birgalikda kredit hujjatlari, garov baholanishi va ariza holatini o'rganishi belgilandi. Masalani yakuniga yetkazishda tadbirkorga amaliy hamrohlik qilish topshirildi.

SAVOL 30

Chorvachilikda daromad har oy bir xil tushmaydi. Sigirlarning sut berish davri va mahsulot sotishdan tushum kelishini hisobga olib, kredit to'lovlarini har oy emas, yiliga bir yoki ikki marta amalga oshirish mumkinmi?

JAVOB

Kredit to'lovlari jadvalini chorvachilik loyihasining real pul oqimiga moslashtirish mumkinligi tushuntirildi. Tadbirkorning yangi kredit loyihasi bo'yicha unga qulay oylarni inobatga olib, har 180 kunda to'lov qilish imkoniyatini bank bilan birgalikda ishlab chiqish topshirildi. Yakuniy jadval kredit shartnomasi va loyiha hisob-kitoblari asosida belgilanadi.

SAVOL 31

Men Qibray tumanidanman. 2023-yilda 6 milliard so'm qarzi bo'lgan fermamni sotib olib, Xalq bankidagi kredit majburiyatlarini to'liq yopdik. Biroq jamg'arma (fond) bilan bog'liq 203 million so'mlik to'lov masalasi ochiq qolayotgani sababli garovimiz ozod etilmayapti. Buni hal etishda yordam beriladimi?

JAVOB

Xalq bankining chorvachilik yo'nalishidagi mas'ul xodimiga tadbirkor bilan ertasi kuni uchrashib, kredit to'liq so'ndirilganidan keyin fond bilan hisob-kitob nima sababdan yakunlanmagani va garovni ozod qilishga nima to'sqinlik qilayotganini hujjatlar asosida aniqlash topshirildi. Natija bank rahbariyatiga yetkazilishi belgilandi.

SAVOL 32

Fermani sog'lomlashtirgach, yangi korxona nomidan chorvachilik loyihasi uchun kredit so'radik. Arizamiz viloyat bosqichidan o'tgan, biroq respublika anderraytingida chorva boqiladigan yer va ayrim mulklar korxonaning o'ziga tegishli emasligi sababli qaytarilgan. Kredit muddati davomida uchinchi shaxsning yeridan qonuniy foydalanish hujjatlari bo'lsa, loyiha qayta ko'rib chiqiladimi?

JAVOB

Xalq banki mutaxassisiga loyihaning yer va ta'minot hujjatlarini joyiga chiqib o'rganish topshirildi. Uchinchi shaxs yeridan kredit muddatiga mos ravishda foydalanish huquqi va zarur roziliklar hujjatlar bilan tasdiqlansa, ularning kredit baholashida inobatga olinishi mumkinligi ta'kidlandi. Bank rahbari loyiha hujjatlari qayta ko'rib chiqilgach, kredit qo'mitasida masalani muhokama qilishga ko'maklashishi bildirildi. Kredit ajratish bo'yicha yakuniy qaror qabul qilingani aytilmagan.

SAVOL 33

Men Sirdaryo viloyati Sayxunobod tumanidagi fermer xo'jaligi rahbariman. Xalq bankidan olingan 40 ming AQSh dollari kreditni to'liq qaytarganman. Chorvani xarid qilgan qassoblar to'lovni kechiktirgani uchun ayrim oylarda kredit to'lovlari 10–20 kunga kechikkan. Endi yangi chorva olib kelish uchun kreditga murojaat qilsam, oldingi kechikishlar sabab arizam qabul qilinmayapti. Qanday yordam beriladi?

JAVOB

Tadbirkorga yangi kredit hujjatlarini Sayxunobod tumanidagi Xalq bankiga taqdim etish tavsiya qilindi. Markaziy bankning mas'ul xodimiga tadbirkor bilan bog'lanib, bank bilan arizani qabul qilish va avvalgi to'lov kechikishlari holatini o'rganishda ko'maklashish vazifasi berildi. Kelgusida kechikishlarning oldini olish uchun kredit to'lov sanalarini chorva sotishdan tushum keladigan muddatga moslashtirish, jumladan, xaridor to'lovidan keyin qo'shimcha vaqt zaxirasini hisobga olish tavsiya etildi. Yangi kredit ajratilgani tasdiqlanmagan.

SAVOL 34

Parkent tumanidagi korxonamiz Xalq bankiga kredit uchun hujjat topshirgan. Arizani Agroplatformadan ro'yxatdan o'tkazishda qanday yordam ko'rsatiladi?

JAVOB

Xalq banki vakiliga tadbirkor bilan uchrashib, arizani Agroplatformada ro'yxatdan o'tkazishga amaliy yordam berish topshirildi. U Qibraydagi vazifasidan so'ng Parkentga borishi belgilandi.

SAVOL 35

Kredit loyihamizda garov ta'minoti taxminan 20 foizga yetmayapti. Ushbu qismni sug'urta polisi yoki boshqa kafolat mexanizmi bilan qoplash mumkinmi?

JAVOB

Bank vakiliga sug'urta mexanizmi yoki Tadbirkorlikni rivojlantirish kompaniyasining kafilligi imkoniyatlarini tadbirkor bilan birga ko'rib chiqish topshirildi. Ta'minot turi bankning kredit siyosati va tegishli talablar asosida belgilanadi.

SAVOL 36

Korxonamizning qariyb 700 ming dollarlik chorvachilik loyihasi bo'yicha garov mulki qiymati qanday tartibda qayta ko'rib chiqiladi?

JAVOB

Mikrokreditbank mas'ullariga loyiha arizasi va taqdim etilgan garov hujjatlarini tadbirkor bilan birga o'rganish, baholashda taqqoslash, daromad va xarajat yondashuvlarini inobatga olish vazifasi berildi.

SAVOL 37

Chorvachilik loyihalarida kreditni har oy qaytarish o'rniga tushum davriga mos jadval tuzish mumkinmi?

JAVOB

Muloqotda kredit to'lovlarini loyiha xususiyati va pul oqimiga moslashtirish zarurligi ta'kidlandi. 179-sonli hujjatda har oylik to'lov qat'iy belgilangan bo'lsa, tegishli o'zgartirish bo'yicha hukumatga taklif kiritish masalasi ko'rib chiqilishi aytiladi. Bu tartib o'zgartirilgani bildirilmagan.

SAVOL 38

Baliqchilik korxonalari uchun kredit resurslari va bank xizmatlari yuzasidan alohida uchrashuv tashkil etiladimi?

JAVOB

Baliqchilik uyushmalari va tadbirkorlar tayyor bo'lgach, Markaziy bankning mas'ul xodimi orqali murojaat qilib, tijorat banklari ishtirokidagi alohida uchrashuv sanasini kelishish taklif qilindi. Uchrashuv Markaziy bank binosidan tashqarida o'tkazilishi aytiladi.

SAVOL 39

Forel yetishtirish bo'yicha 1,5 milliard so'mlik loyihamiz bor. Yem xaridi uchun kredit resursi masalasida kim yordam beradi?

JAVOB

Tadbirkorni bank vakili bilan bog'lash va hujjatlarni rasmiylashtirishda ko'maklashish topshirildi. Banklararo resurs jalb qilish imkoniyatlarini ko'rib chiqish bo'yicha ham mas'ullarga vazifa berildi. Kredit ajratilgani tasdiqlanmadi.

SAVOL 40

Mo'g'ulistondan qo'y olib kelishda aviatahuv xarajatlarining 50 foizini qoplash subsidiyasi qanday amalga oshiriladi?

JAVOB

Mutasaddilar to'lovlar agentligi orqali subsidiya ajratish bo'yicha vaqtinchalik tartib ishlab chiqilayotganini ma'lum qildi. Chorvachilik va yaylov xo'jaligini rivojlantirish agentligi hamda tegishli idoralarga ushbu masalani nazoratga olish topshirildi. To'lovning aniq sanasi tasdiqlanmadi.

SAVOL 41

Mo'g'ulistondan qo'y olib kelish loyihasi hujjatlari tayyor, ammo bank qo'shimcha kafillik so'rayapti. Muqobil ta'minot mexanizmi bormi?

JAVOB

Xalq bankining Jizzax viloyati mas'ullariga korxona murojaatini tezkor ko'rib chiqish topshirildi. Zarur bo'lsa, Tadbirkorlikni rivojlantirish kompaniyasi kafilligidan foydalanish muqobil variant sifatida ko'rsatildi.

SAVOL 42

Fermer xo'jaligimiz Mo'g'ulistondan qo'y olib kelish uchun Agrobankka hujjat topshirgan. Yaylov yerimiz Agroplatformada ko'rinmayapti. Qanday yo'l tutiladi?

JAVOB

Hududdagi Markaziy bank mas'uliga Agrobank bilan birga yer hujjatlarini tekshirish, ma'lumotlarni Agroplatformaga kiritishga ko'maklashish va kredit arizasini tegishli bank bo'g'inlariga yetkazish topshirildi.

SAVOL 43

Rossiyadan sotib olingan 292 bosh qoramolni veterinariya va tranzit cheklovlari tufayli olib kela olmayapmiz. Masala qaysi tartibda ko'rib chiqiladi?

JAVOB

Hayvonlar sog'lig'i va epizootik vaziyatga oid cheklovlar vakolatli veterinariya idoralari tomonidan baholanishi tushuntirildi. Tadbirkor murojaatini hukumat darajasidagi yig'ilish kun tartibiga kiritish va natijani Namangan viloyati chorvachilik boshqarmasi orqali yetkazish belgilandi. Cheklov bekor qilingani aytilmagan.

SAVOL 44

Chorva tanlab olish uchun xorijga borishi kerak bo'lgan tadbirkorlar viza rasmiylashtirishda qiynalmoqda. Qanday ko'mak beriladi?

JAVOB

Mas'ullarga tadbirkorlarning aniq borish va qaytish muddatlari ko'rsatilgan murojaatini tayyorlab, Tashqi ishlar vazirligining tegishli konsullik yo'nalishiga rasmiy xat orqali yetkazish topshirildi.

SAVOL 45

Korxonamiz Mo'g'ulistondan qo'y olib kelish uchun 5 milliard so'mlik kredit so'ragan. Arizamizni tezlashtirish bo'yicha qanday choralar ko'riladi?

JAVOB

Qashqadaryo viloyati Markaziy banki vakillariga loyiha hujjatlarini qayta jamlash va Xalq banki raisi o'rinbosari ishtirokida ko'rib chiqishga taqdim etish topshirildi. Tadbirkorga keyingi hafta boshida murojaat natijasi yuzasidan axborot berilishi aytiladi.

SAVOL 46

2025-yil oktabrda Avstriyadan 60 bosh qoramol olib keldik. Subsidyani olish bo'yicha kimga murojaat qilamiz?

JAVOB

Chorvachilik va yaylov xo'jaligini rivojlantirish agentligi vakillari korxona murojaatini qayd etib, tegishli mutaxassislar tadbirkor bilan bog'lanishi va boshqa shunga o'xshash murojaatlar bilan birga o'rganishini bildirdi.

SAVOL 47

Boyovut tumanidagi fermer xo'jaligi kuzgi ekin va mineral o'g'it xarajatlari uchun 400 million so'm kredit so'ragan. Hujjatlar ko'rib chiqilishi qanday tezlashtiriladi?

JAVOB

Mikrokreditbank raisi o'rinbosari va hududiy mas'ullarga kredit arizasining qaysi bosqichda turganini aniqlash, kredit qo'mitasi bilan bog'liq jarayonni kuzatish va tadbirkorga amaliy yordam berish topshirildi.